

STANDARDE MODERNE DE REGLEMENTARE A MANAGEMENTULUI DE PROIECT

Carmen-Victoria IONESCU

Școala Doctorală a Universității Tehnice a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Ionescu Carmen-Victoria, e-mail: ionescu.karmen@gmail.com

Îndrumătorul/coordonatorul științific: Nicolae ȚURCANU, dr., conf.univ., UTM

Rezumat. *Necesitatea existenței unor standarde de reglementare a Managementului de Proiect rezultă din actualitatea acestui domeniu, în sensul că acum, mai mult ca niciodată, fiecare entitate generează și implementează proiecte. Studiile aferente Managementului de Proiect au la bază o complexitate informațională, care includ procesele de formare a proiectelor, sectoarele în care pot sau necesită a fi implementate și concluzii aferente celor deja realizate și aprecierea acestora. O caracteristică care stârnește distorsiuni este aceea că un proiect are capacitatea de a se adapta diferitor domenii. Astfel apare necesitatea de a crea și implementa un cadru standartizat, aplicabil pentru orice proiect, în orice ramură care ar direcționa procesele de creare, implementare și analiză a rezultatelor generate de Managementul Proiectelor. Drept consecință, instituțiile specializate în acest domeniu elaborează și revizuiesc standarde menite să reglementeze această activitate.*

Cuvinte cheie: *standard, PMBOK, ISO 21500, proiect, management de proiect*

Introducere

Managementul de proiect reprezintă un element central în cadrul afacerilor moderne și este elementul fundamental în implementarea eficientă a strategiilor și scopurilor organizaționale. În susținerea acestei idei, standardele moderne care țin să reglementeze Managementul de Proiect au o importanță majoră în a asigura succesul și în asocierea cu cele mai bune practici internaționale. În această lucrare se prezintă două din cele mai importante standarde aferente Managementului de Proiect și impactul lor asupra gestionării de proiecte.

Schimbările rapide din mediul de afaceri justifică modificările în aspect de proiect din cadrul organizațiilor. De aceea, pentru a rămâne activă pe piață o organizație trebuie să-și exerseze capacitățile de a se conforma ritmului oscilant din prezent. Managementul de proiect joacă un rol central în acest proces, astfel că majoritatea instituțiilor implementează anumite standarde care contribuie la orientarea proiectelor într-un mediu organizat și sistematic.

Cele mai populare standarde internaționale sunt PMBOK și ISO 21500. Deși par a fi asemănătoare, aceste diferențiază în abordare. Prin urmare, unicitatea fiecărei organizații și scopurile urmărite printr-un anumit proiect vor determina alegerea ghidului potrivit.

Ghidul PMBOK (Project Management Body of Knowledge). Reprezintă unul dintre cele mai cunoscute și aplicate standarde în Managementul Proiectelor și este cea mai importantă publicație a PMI (Project Management Institute). Acesta este periodic reevaluat și îmbunătățit, devenind din ce în ce mai sistematic și incluzând cele mai bune practici în managementul proiectelor referindu-se la aspecte legate de administrarea timpului, resurselor, costurilor, calității și riscurilor. Organizațiile care aplică acest ghid profită de abordări structurate și eficiente în cadrul implementării proiectelor și se pot asigura de livrări în timp, potrivit bugetului și caracteristicilor stabilite.

Începând cu anul 2021, acest ghid este la cea de-a șaptea ediție. PMBOK 7 este cea mai recentă versiune a ghidului de referință în Managementul de Proiect. Actualizarea dată a fost

concepută pentru a reflecta evoluțiile în domeniul managementului de proiect și pentru a oferi o abordare mai actuală pentru preocupările și provocările actuale ale profesioniștilor din acest domeniu. Una dintre cele mai relevabile modificări în PMBOK 7 este trecerea de la o abordare bazată pe procese la una bazată pe principii, aspect ce oferă mai multă flexibilitate și adaptabilitate în procesele de gestiune a proiectelor.

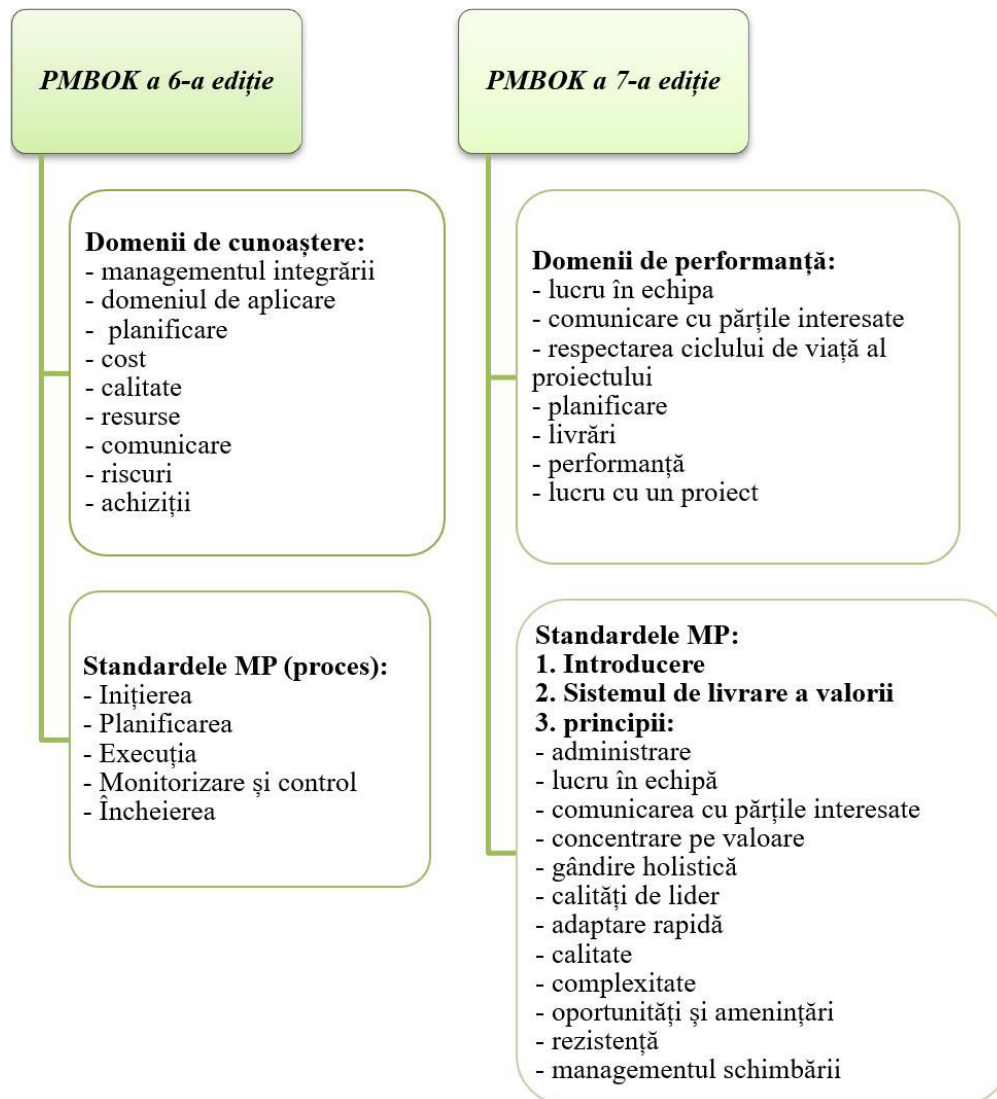

Figura 1. Diferențierea PMBOK- ediția 6 de PMBOK- ediția 7

Prin intermediul acestui ghid, specialiștii în Managementul de Proiect au acces la o serie de resurse valoroase, care își găsesc reflecția în diferite moduri:

Oferă un cadru comun de referință. În acest sens se remarcă existența unui limbaj comun și standard pentru procesele de gestionare diferitor tipuri de proiecte, aspect care contribuie la înlesnirea relațiilor și conlucrării efective între specialiști din diferite ramuri ale industriei sau din diferite tipuri de organizații.

Include cele mai bune practici și standarde. Această caracteristică presupune generarea celor mai bune practici și standarde aferente Managementului de Proiect care au fost dobândite prin unificarea experienței și cooperarea tuturor membrilor PMI și a profesioniștilor care activează în acest domeniu. Este o latură foarte importantă deoarece existența acestor practici generează o serie de perfecționări în vederea eficienței cu care este sau va fi implementat viitorul proiect.

Este mai flexibil și ușor adaptabil. Schimbarea de bază a PMBOK 7 care presupune axarea pe principii este de fapt și cea răspunzătoare de caracterul mult mai flexibil al noii versiuni.

Aceasta le permite specialiștilor să urmeze de fapt principiile de bază, dar le oferă și posibilitatea de a le adapta potrivit proiectului la care se lucrează și conform scopurilor urmărite prin acest proiect.

Se conformează unei evoluții continue. Faptul că trăim într-o lume care este în permanență schimbare și dezvoltare a generat ca noile înclinații ale PMBOK 7 să fie spre crearea noilor instrumente care ar fi capabile să facă față ritmului alert al prezentului și viitorului. Astfel ghidul oferă perspective care răspund afirmativ oscilațiilor din lumea de afaceri și face posibilă gestionarea eficientă a riscurilor și nesiguranței aferente implementării de noi proiecte.

Paralel cu dezvoltarea și evoluția Managementului de Proiect, ghidul PMBOK va continua să reprezinte o unealtă eficientă pentru specialiștii în domeniu, astfel actualizările care vor urma se vor adapta în mod constant pentru a rămâne a fi eficiente în implementările de proiecte viitoare. La acest aspect vor conlucra profesioniștii din cadrul PMI în așa fel încât să mențină standardele în topul celor mai eficiente pentru schimbările organizaționale și pentru noile proiecte.

Standardul Internațional pentru Managementul de Proiect ISO 21500:2021 – Managementul proiectelor, programelor și portofoliilor. Acesta reprezintă un standard internațional dezvoltat de Comitetul Tehnic ISO/TC 258 din cadrul Organizației Internaționale de Standardizare (ISO), iar începând cu anul 2021 se află la cea de-a doua ediție.

Standardul implică sfaturi pentru o administrare eficientă a Managementului de Proiect și pentru etapele decisive și esențiale în dezvoltarea și implementarea unui proiect. În același timp, ghidul oferă o accepțiune mult mai clară despre folosirea în practică a recomandărilor în vederea bunului mers al proiectului și în realizarea acestuia cu succes cu o eficiență de lungă durată.

Prin ISO 21500 se tratează provocarea de a îmbina cele mai bune practici în domeniul Managementului de Proiect și de a fi aplicabile pentru orice tip de organizație. Un proiect, pe durata întregului său ciclu de viață, unifică diferite departamente din cadrul unei entități în vederea îndeplinirii unui obiectiv comun. Tocmai de aceea devine absolut necesar ca Managementul de Proiect să fie ușor de înțeles și de aplicat pentru fiecare specialist din fiecare sferă. În acest sens, organizațiile care doresc să țină ritmul schimbărilor rapide din prezent, se conformează ulimilor actualizări pentru a evita nereușita unui proiect.

Noua versiune a standardului ISO 21500 stabilește *un cadru comun în vederea gestionării proiectelor la nivel global, înlesnind colaborările între profesioniștii din diferite țări și diverse sfere de activitate.*

Documentul dat are menirea de a *delimita contextul organizațional și noțiunile de bază* aferente proiectelor, programelor și portofoliilor.

Implică o *serie de directive pentru instituții în vederea ameliorării managementului de proiecte, programe și portofolii.*

Totodată *se aplică majorității organizațiilor*, fie publice sau private și oricărui tip de proiecte, cu orice complexitate, anvergură și pe diferite intervale de timp.

Ediția revizuită este completată cu Standardul ISO 21502:2020 care include sugestii anume pentru Managementul de Proiect. Recomandările fac referire la fiecare fază din ciclul de viață al unui proiect și oferă sugestii aferente gestionării riscurilor și a schimbărilor care pot surveni, precum și modalități de administrare a câștigurilor obținute.

ISO 21500 are o influență majoră deoarece contribuie în sensul majorării valorii unui proiect, în îndeplinirea lui conform limitelor de timp stabilite și încadrarea în bugetele stabilite. Alte beneficii ale certificării ISO 21500 oglindesc abilitățile necesare în ceea ce privește documentarea eficientă a fiecărui obiectiv îndeplinit și valorificarea iscusinței în gestionarea proiectelor.

Concluzii

Standardele moderne care țin să reglementeze Managementul de Proiect reprezintă de fapt principalul suport în afacerile din prezent, așa cum majoritatea organizațiilor creează și implementează proiecte, iar complexitatea lor se extinde în continuu. În atingerea obiectivelor unui proiect se are în vedere îndeplinirea numeroaselor etape, conformarea schimbărilor survenite și depășirea riscurilor de către echipa formată din specialiștii unei entități, care de fapt pot avea certificări în diferite domenii. Tocmai aici ghidurile moderne oferă informații clare și ușor de înțeles, precum și o serie de instrumente în vederea asigurării succesului proiectelor.

În general, PMBOK și ISO 21500 se aseamnă prin axarea pe ciclul de viață al unui proiect care presupun faze bine definite cu limite de timp și resurse. De asemenea acestea pot fi compatibile și chiar se pot completa reciproc. O altă asemănare este că ambele includ aspecte care stimulează adaptabilitatea și acomodarea proiectelor sub diferite oscilații ale mediului de afaceri la care se atribuie.

Separat, PMBOK este un ghid mai detaliat și se concentrează mai mult pe profesia de Manager de proiect, definind diverse metodologii adaptive și personalizate, pe când ISO 21500 este mai general și se axează pe practicile de management în asociere cu sistemele organizaționale. Totodată, PMBOK este un ghid mai des actualizat și reflectă cele mai noi evoluții în ramură, de vreme ce ISO 21500 are un caracter mai ferm așa cum presupune acorduri stabilite la nivel internațional.

Aplicarea ghidurilor PMBOK și ISO 21500 va contribui semnificativ la eficientizarea implementării de proiecte și va crea o bază comună în înțelegerea principalelor obiective urmărite printr-un proiect. Rolul acestor standarde nu poate fi subapreciat așa cum ele înlesnesc colaborarea între cei implicați în proiect, contribuie la reducerea costurilor aferente implementării proiectelor și sporesc rezultatele organizației.

Referințe:

- [1] Pagina oficială a Organizației Internaționale pentru Standartizare <https://www.iso.org/news.html>
- [2] Pagina oficială a Institutului de Management de Proiect <https://www.pmi.org/>
- [3] ISO 21500:2021. Project, programme and portfolio management. <https://www.iso.org>
- [4] Project Management Context and Concepts. <https://blog.ansi.org>